

РЕШЕНИЕ

№ 3176

гр. София, 12.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 27.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **10806** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба с вх. № 43069 от 28.11.2022 г. по описа на Административен съд София - град от С. С. Б., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], [улица], съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 1 – адвокатска кантора на адв. Д. Б. срещу Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/, като се претендира обезщетяване за причинени му имуществени вреди в размер на 5000 лева, причинени му от отменената като незаконосъобразна Заповед за задържане на лице № 468/27.02.2019 г. на полицейски орган при 06 РУ-СДВР, както и иск за присъждане на обезщетение в размер на 5000 лв. за причинени му неимуществен вреди от образуването на незаконосъобразно производство срещу него и внасянето на предложение от полицейски служител на 06 РУ по което образувано НАХД № 3423/2019 г. на СРС, прекратено с определение от 01.03.2013 г. и изпратено на СРП, която с постановление от 13.03.2019 г. отказва да образува производството и прекратява преписката.

Претендира се и мораторна лихва, считано от 15.10.2020 г. до предявяване на исковата молба - 28.11.2022 г. по отношение на първия иск и от 01.03.2019 г. до предявяване на исковата молба по отношение на втория иск, както и законната лихва върху главницата по двата иска от предявяване на исковата молба - 28.11.2022 г. до окончателното заплащане на сумата и направените по делото разноски.

С писмена молба от 24.01.2023 г. /лист 30/ ищецът уточнява, че периодът за който се претендират вредите от незаконосъобразната заповед за задържане е от 27.02.2019 г. до 15.10.2020 г., а по втория иск от 01.03.2019 г. до 30.10.2022 г.

В съдебно заседание ищецът се явява лично и се представлява от адв. Б., който поддържа така предявените искове. Изтъква, че незаконосъобразните актове са се отразили на състоянието както на С. Б., така и на отношенията му с приятелката му. Претендира адвокатско възнаграждение.

Ответникът – Столична дирекция на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител оспорва исковете. Представен е писмен отговор на исковата молба от 13.01.2023 г., чрез юрк. Х. Х., в който се излагат подробни съображения за нейната неоснователност. В условията на евентуалност е оспорен размера на обезщетението, посочен в исковата молба. Претендира се юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение от ищеца. Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 27.02.2019 г. в 20:55 часа, ищецът - С. С. Б. е бил задържан със Заповед за задържане на лице 468/27.02.2019 г., издадена от мл. инспектор в 06 РУ – СДВР на осн. чл. 72, ал. 1, т. 1 Закон за министерството на вътрешните работи /ЗМВР/. Като основание за издаване на заповедта е посочен чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, а именно, че за лицето има данни, че е извършило престъпление по чл. 325 от НК (хулиганство). Ищецът е бил освободен на 28.02.2019 г. в 13:40 часа.

Посочената заповед е отменена като незаконосъобразна с Решение № 5487 от 15.10.2020 г. по кас. Д. № 4469 / 2020 г. на Административен съд София – град, Х. касационен състав.

На 28.02.2019 г. е издаден Акт за констатиране на дребно хулиганство /лист 52/. В акта е посочено, че на 27.02.2019 г. около 20:30 часа на адрес – [населено място],[жк],[жилищен адрес] С. Б. е отправял закани и нанесъл побой на Г. К.. Актът е издаден от служител при група ТП „О. купел“ 06 РУ – СДВР. Въз основа на така издадения акт на осн. чл. 4 от Указ № 904 ОТ 28.12.1963 г. за борба с дребното хулиганство /УБДХ/ е образувано НАХД № 3423/2019 г. по описа на СРС.

По делото е представено Копие от протокол /л.16/ от с.з. от 01.03.2019 г. по НАХД № 3423/2019 г., видно от който делото е прекратено и преписката е изпратена по компетентност на Софийска районна прокуратура. Съдът е приел, че поведението на Б. надхвърля критерия за категоризирането му като дребно хулиганство, заложен в чл. 1, ал. 2 от УБДХ и разкрива данни за елементите на престъпления от общ характер – в частност такива по чл. 325, ал. 1 от НК, чл. 131, ал.1, т. 12 от НК или чл. 144, ал. 3 от НК. Последното се потвърждава и от представеното по делото Писмо с вх. № 6811/17.02.2023 г. от СРС /лист 61/, с което се заявява, че НАХД № 3423/2019 г. е прекратено и изпратено на СРП.

С Постановление с № 10626/15.03.2019 г. /лист 40/ от 13.03.2019 г. е отказано образуването на наказателно производство по прокурорска преписка 10626/2019 г. на СРП, образувана по сигнал на Г. И. К.. В мотивите на постановлението е посочено, че не се откриват данни за извършено престъпление по чл. 325 от НК. Преписката е образуване по сигнал на Г. К., в който се заявява, че на 27.02.2019 г.към 20:00 – 20:30

часа, докато сглобявал шкаф, С. Б. започнал да му крещи относно шума, закарал му се, че ще го убие, нанесъл му е един или два удара, на които К. отвърнал еднократно. По делото са представени още Протокол за обиск на лице /лист 8/ от 27.02.2019 г., Съдебномедицинско удостоверение № 82.03/2019 г. /лист 10/ и Заявление /лист 44/ от Г. И. К. до 6-то РУ, СДВР.

При така установените факти, Административен съд София - град обосновава следните правни изводи:

Разгледана по същество исквата молба е частично основателна по следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2. настъпили вреди и 3. наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

По отношение на предявения иск, които се обосновава на незаконосъобразна Заповед за задържане на лице 468/27.02.2019 г., настоящият съдебен състав приема, че съобразно установената фактическа обстановка и събраните доказателствени материали по делото, са налице посочените кумулативно изискуеми предпоставки за възникване на отговорността на ответника по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, а именно наличието на Заповед за задържане на лице 468/27.02.2019 г., която заповед, е отменена по силата на влязло в сила съдебно решение. Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Столична дирекция на вътрешните работи е юридическо лице по силата на чл. 37, ал. 2 от ЗМВР.

С Определение № 64/02.08.2019 г., постановено по адм. дело № 38/2019 г. на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС, е прието, че „При налагане на административно наказание, вкл. задържане до 15 денонощия в структурно звено на Министерството на вътрешните работи, районният съд действа като съдебна администрация, а не като правораздавателен орган. В случая с оправдаването на лицето от Районния съд е прието, че издаденият акт за дребно хулиганство е незаконосъобразен, поради което

СДВР следва да отговоря за вреди причинени от незаконосъобразен акт при или по повод изпълнение на административна дейност на основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.“. В случая НАХД № 3423/2019 г. по описа на СРС е прекратено и изпратено на СРП, която от своя страна с Постановление № 10626/15.03.2019 г. /лист 40/ от 13.03.2019 г. е отказала образуването на наказателно производство с мотиви, че не се откриват данни за извършено престъпление по чл. 325 от НК – „хулиганство“. От така установеното, следва да се направи извод, че при приключване на делото с прекратително определение, а в последствие и издаден отказ от прокуратурата за образуване на наказателно производство, то издаденият акт за дребно хулиганство е незаконосъобразен, поради което СДВР следва да отговоря за вреди причинени от незаконосъобразен акт при или по повод изпълнение на административна дейност, на основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

С оглед изложеното, настоящата съдебна инстанция приема, че по отношение и на двете искиви претенции е налице предпоставка за ангажиране на отговорността на СДВР - незаконосъобразен акт на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, отменен по съответния ред.

По отношение настъпилата вреда и причинната връзка между нея и незаконосъобразния административен акт съдът намира следното:

Незаконосъобразното ограничаване на правото на придвижване и престоят в полицейското управление обективно водят до негативни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние на задържаното лице. Още повече, че в настоящия случай задържането е продължило близо 18 часа, като ищецът е прекарал и нощта в помещение за настаняване на задържани лица, доколкото не е спорно, че същият е задържан на 27.02.2019 г. в 20:55 часа и е бил освободен на 28.02.2019 г. в 13:40 часа. От показанията на разпитания по делото в с.з. от 27.04.2023 г. свидетел – А. С., които съдът изцяло кредитира, се установява, че ищецът не е приел добре задържането от органите на реда, чувствал се е засрамен. Последното кореспондира с наведените в исковата молба твърдения за чувство на безсилие, обида и несправедливост, причинени вследствие на задържането. В същото време свидетелят не сочи за някакъв интензитет на страданието, а само че ищецът не „го е приел ОК“ и се чувствал засрамен. Това обаче не може да обуслови присъждане на обезщетение в претендирания размер.

Издаването на акт за установяване на дребно хулиганство, въз основа на който може да бъде наложено административно наказание задържане до 15 денонощия в структурно звено на Министерството на вътрешните работи или глоба от 100 до 500 лв. (чл. 1 УЗДХ), също обективно води до неблагоприятни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние по отношение на лицето, срещу което е издаден акта. Следва да се направи извод, че доказаните по делото психически страдания са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразната заповед за задържане по отношение на ищеца и от незаконосъобразния акт за констатиране на дребно хулиганство.

Съдът намира, че е налице причинена вреда, която подлежи на обезщетяване и причинна връзка между отменените като незаконосъобразни актове и претендираните вреди. Съгласно практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.01.2006 г. по гр.д. № 23/2005г., Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003г. е възприето, че “...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната

връзка между противоправността на поведението на деликвентна и вредите“. Следователно налице е причинна връзка по чл. 4 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т.е. които са вследствие от увреждането. Непосредствени са вредите, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В настоящия казус, вредите, които се претендират са пряка и непосредствена последица от заповедта за задържане. С оглед на гореизложеното съдът намира, че ако не бяха издадени заповедта за задържане и акта за констатиране на дребно хулиганство, то ищецът не би претърпял описаните негативните преживявания. Вредите се изразяват в неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на задържания.

Предвид обстоятелството, че в ЗОДОВ липсва разпоредба за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, то следва да намери приложение чл. 52 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, според който обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Обезщетението предвидено в нормата на чл. 52 ЗЗД, възмездява главно страданията или загубата на морална опора, понесени от ощетения вследствие на увреждането. Задължителни указания в тази посока се съдържат в т. II на ППВС №4/1968 г.

Съдът намира за основателно направеното от ответната страна възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Настоящият състав намира, че обезщетението, което следва да се присъди на ищеца за претърпени неимуществени вреди вследствие отмяната на незаконосъобразния административен акт - заповед за задържане, възлиза в размер на 200 лева. По отношение на незаконосъобразния акт за констатиране на дребно хулиганство съдът счита, че следва да бъде присъдено в размер на 100 лв. Така определените суми съдът приема за справедливи предвид претърпените от С. Б. неимуществени вреди, изразяващи се в срам, безсилие и обида. Интензитетът и времетраенето на вредите обуславят обаче определяне на сума по-малка от претендираната. В тази връзка настоящата инстанция разгледа обстоятелството, че от страна на ищеца не са ангажирани доказателства, че е търпял негативни изживявания през целия претендиран с исковата молба период, а именно - от 27.02.2019 г. до 15.10.2020 г. по отношение на първия иск и съответно от 01.03.2019 г. до 30.10.2022 г. по отношение на втория иск. Наред с това при определянето на обезщетението съдът отчете, че исковата молба е предявена близо три години и половина след задържането му и издаването на акта за констатиране на дребно хулиганство, поради което очевидно интензитетът на претърпените болки и страдания очевидно е намалял.

По делото е представено Съдебномедицинско удостоверение № 82.03/2019 г. /лист 10/, видно от което след преглед е установено, че С. Б. е с контузия в лявата тилна област на главата; контузия и охлузване на челото вляво; контузии на дясното рамо и в горната задна част на лявото бедро. Последното доказателство обаче съдът намира за неотнормимо, доколкото касае увреждания, причинени вследствие на сбиване с петима мъже – съседи, а не е осъществено от служители на СДВР.

В тази връзка, искът за причинени на ищеца имуществени вреди, причинени му от отменената като незаконосъобразна Заповед за задържане на лице № 468/27.02.2019 г. на полицейски орган при 06 РУ-СДВР е основателен и доказан до посочения по-горе размер от 200 лв., като за разликата до претендираната сума от 5000 лева, същият следва да бъде отхвърлен. Доказан е и искът във връзка с незаконосъобразния Акт за констатиране на дребно хулиганство от 28.02.2019 г. до размера от 100 лв. и за

разликата до претендираната сума от 5000 лв. също следва да бъде отхвърлен. Основателна е претенцията на ищеца за заплащане на мораторна лихва от 15.10.2020 г. до предявяване на исковата молба - 28.11.2022 г. по отношение на първия иск и мораторна лихва от 15.10.2020 г. до предявяване на исковата молба - 28.11.2022 г. по отношение на втория иск – от 01.03.2019 г. до предявяване на исковата молба - 28.11.2022 г. М. лихва се дължи обезщетение от датата на отмяна на административния акт (т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК), което е станало с влизане в сила на решението на 15.10.2020 г. При пресмятане от страна на съда с онлайн калкулатор, за което не се изиска специални знания, се установява, че размера на законната лихва за забава върху така определеното от съда обезщетение от 200 лв. по отношение на първия иск за периода от 15.10.2020 г. до 28.11.2022 г. е в размер на 43.06 лв., а по отношение на втория иск за периода от 01.03.2019 г. до 28.11.2022 г. в размер на 38.03 лв.

Съобразно обстоятелството, че исковете за заплащане на обезщетение са частично основателни, то и претенцията по дължимото относно законната лихва върху главницата от датата на предявяване на исковата молба – 28.11.2022 г. до окончателното изплащане на сумите, е доказана и подлежи на уважаване съобразно с главния иск.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК, настоящият състав следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, на ищеца следва да се присъдят направените по делото разноски, които са в размер на 20,00 лева - държавна такса. В с.з. от 27.04.2023 г. от процесуалния представител на ищеца е направено искане за присъждане и на адвокатско възнаграждение, но доказателства за реалното му заплащане по делото не са представени, като е налице единствено пълномощно, без договор за правна защита и съдействие, поради което съдът следва да го остави без уважение.

На ответната страна по делото, доколкото искът е уважен, макар и частично, юрисконсултско възнаграждение не следва да се присъжда.

Така мотивиран, Административен съд София - град, I отделение, 5 състав:

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи – С., [улица], да заплати С. С. Б., ЕГН: [ЕГН] сумата в размер 200 /двеста/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени му от отменена като незаконосъобразна Заповед за задържане на лице с рег. № 468/27.02.2019 г., издадена от мл. инспектор в 06 РУ – СДВР, ведно със законната лихва върху тази сума от предявяването на исковата молба – 28.11.2022 г. до окончателното ѝ заплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата част, за разликата над 200 лв. до сумата от 5000 лв., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи- [населено място], [улица], да заплати на С. С. Б., ЕГН: [ЕГН] сумата от 43.06 лв. /четиридесет и три лева и шест стотинки/, представляваща законна лихва за забава върху така определеното обезщетение в размер на 200 лв. за периода от 15.10.2020 г. до 28.11.2022 г.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи – С., [улица], да заплати С. С. Б., ЕГН: [ЕГН] сумата в размер 100 /сто/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени му от образуването на незаконосъобразно производство срещу него и внасянето на предложение от полицейски служител на 06 РУ, вследствие на Акт за констатиране на дребно хулиганство от 28.02.2019 г., по

което образувано НАХД № 3423/2019 г. на СРС, ведно със законната лихва върху тази сума от предявяването на исковата молба – 28.11.2022 г. до окончателното ѝ заплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата част, за разликата над 100 лв. до сумата от 5000 лв., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи- [населено място], [улица], да заплати на С. С. Б., ЕГН: [ЕГН] сумата от 38.03 /тридесет и осем лева и три стотинки/ лева, представляваща законна лихва за забава върху така определеното обезщетение в размер на 100 лв. за периода от 01.03.2019 г. до 28.11.2022 г.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи – С., [улица], да заплати на С. С. Б., ЕГН: 68071069, направените по делото разноси в размер на 20 /двадесет/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: